

BÁO CÁO THẨM ĐỊNH

Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Khe Trầu, thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa năm 2024

Kính gửi: Sở Nông nghiệp và Phát triển nông thôn.

Căn cứ Luật Thủy lợi ngày 19/6/2017; Luật Phòng chống thiên tai ngày 19/6/2013; Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Điều chỉnh ngày 17/6/2020;

Căn cứ các Nghị định của Chính phủ: Số 30/2017/NĐ-CP ngày 21/3/2017 quy định tổ chức hoạt động ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn; số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập; số 66/2021/NĐ-CP ngày 06/7/2021 quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật, phòng chống thiên tai và Luật Điều chỉnh;

Căn cứ Quyết định số 36/2019/QĐ-UBND ngày 12/11/2019 của UBND tỉnh về việc phân công, phân cấp thực hiện quản lý nhà nước về an toàn đập, hồ chứa nước thủy lợi trên địa bàn tỉnh Thanh Hóa;

Căn cứ Tờ trình số 1279/TTr-SC ngày 31/7/2024 của Công ty TNHH MTV Sông Chu về việc thẩm định, phê duyệt Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Khe Trầu, thị xã Nghi Sơn năm 2024.

Sau khi nghiên cứu hồ sơ Phương án và tình hình thực tế, Chi cục Thủy lợi báo cáo kết quả thẩm định phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Khe Trầu, thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa năm 2024, với những nội dung như sau:

I. THÔNG TIN CHUNG VỀ PHƯƠNG ÁN ỨNG PHÓ

1. Tên công trình lập Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp: Hồ chứa nước Khe Trầu, thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa;

2. Đơn vị quản lý, vận hành: Công ty TNHH MTV Sông Chu (gọi tắt là Công ty Sông Chu);

3. Mục tiêu, nhiệm vụ:

- Đảm bảo an toàn công trình đầu mối theo phương châm “4 tại chỗ”.

- Xác định hoặc dự kiến được tuyến lũ quét và phạm vi ngập lụt khi xảy ra sự cố; đề ra được phương án bảo vệ, phòng tránh hoặc giảm nhẹ thiệt hại cho vùng hạ du; xây dựng được phương án sơ tán nhanh chóng, bảo đảm an toàn của nhân dân.

4. Thông tin cơ bản của công trình:

- Phân loại công trình: Hồ chứa nước nhỏ, điều tiết năm;
- Cấp công trình: Cấp IV;
- Nhiệm vụ: Cấp nước tưới chủ động cho 60ha đất lúa của phường Trúc Lâm, thị xã Nghi Sơn;
- Diện tích lưu vực $F_{IV} = 7,9\text{km}^2$;
- MNDBT = (+6.54) m, ứng với $W_{BT} = 0,1582 \times 10^6\text{m}^3$;
- MNLTK = (+7.67) m, ứng với $W_{TK} = 0,3121 \times 10^6\text{m}^3$;
- MNLKT = (+7.84) m, ứng với $W_{KT} = 0,3337 \times 10^6\text{m}^3$;
- MNC = (+4.78) m, ứng với $W_C = 0,0358 \times 10^6\text{m}^3$;
- Đập đất: Chiều dài đập $L = 723,03\text{m}$; bề rộng mặt đập $B = 5\text{m}$; cao trình đỉnh đập (+9.00)m; hệ số mái thượng, hạ lưu $m_{TL} = 2,5$, $m_{HL} = 2,0$.
- Tràn xả lũ: Chiều rộng tràn xả lũ $B = 52,0\text{m}$; lưu lượng xả lũ thiết kế $Q_{TK} = 102 \text{ m}^3/\text{s}$, lưu lượng xả lũ kiểm tra $Q_{KT} = 126,3 \text{ m}^3/\text{s}$; cao trình ngưỡng tràn (+6.54)m;
- Công lấy nước:
 - + Công phía hữu (vị trí đầu đập phía hữu): Ống gang, đường kính $\Phi 40\text{cm}$, chiều dài công $L = 21,4\text{m}$, cao trình đáy công (+4.28)m; lưu lượng thiết kế $Q_{TK} = 0,051\text{m}^3/\text{s}$; đóng mở bằng van côn hạ lưu.
 - + Công phía tả (vị trí giữa đập): Ống BTCT đúc sẵn, đường kính $\Phi 40\text{cm}$, chiều dài công $L = 16\text{m}$, cao trình đáy công (+5.40)m; lưu lượng thiết kế $Q_{TK} = 0,045\text{m}^3/\text{s}$; đóng mở bằng cửa van phẳng, vận hành bằng ổ khóa V2.
 - + Công đầu đập (vị trí đầu đập phía tả): Công hộp, khẩu diện (b x h) = (0,6 x 0,8)m, chiều dài công $L = 5\text{m}$; cao trình đáy công (+8.00)m.
- Nhà quản lý: Công trình chưa có nhà quản lý.

II. HỒ SƠ TRÌNH THẨM ĐỊNH

1. Căn cứ pháp lý lập Phương án

- Luật Thủy lợi ngày 19/6/2017;
- Luật Phòng chống thiên tai ngày 19/6/2013;
- Luật sửa đổi bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Đê điều ngày 17/6/2020;
- Luật Tài nguyên nước số 28/2023/QH15 ngày 27/11/2024;
- Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 của Chính Phủ về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước;
- Nghị định số 03/2022/NĐ-CP ngày 06/01/2022 của Chính phủ quy định xử phạt vi phạm hành chính trong lĩnh vực phòng, chống thiên tai; thủy lợi; đê điều.

- Nghị định số 66/2021/NĐ-CP ngày 06/7/2021 của Chính phủ quy định chi tiết thi hành một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật sửa đổi, bổ sung một số điều của Luật Phòng, chống thiên tai và Luật Đê điều;

- Nghị định số 30/2017/NĐ-CP của Chính Phủ quy định tổ chức, hoạt động ứng phó sự cố, thiên tai và tìm kiếm cứu nạn;

- Quyết định số 18/2021/QĐ-TTg ngày 22/4/2021 của Thủ tướng Chính phủ quy định về dự báo, cảnh báo, truyền tin thiên tai và cấp độ rủi ro thiên tai.

2. Thành phần hồ sơ trình thẩm định

- Tờ trình số 1279/TTr-SC ngày 31/7/2024 của Công ty Sông Chu.

- Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Khe Trâu, thị xã Nghi Sơn năm 2024;

- Báo cáo kết quả tính toán kỹ thuật;

- Văn bản tham gia ý kiến của UBND thị xã Nghi Sơn: Công văn số 1268/UBND-KT ngày 25/3/2024;

- Các tài liệu liên quan khác kèm theo (*Báo cáo kiểm tra công trình trước lũ năm 2024; Tài liệu điều tra tình hình dân sinh kinh tế vùng hạ du; Biên bản kèm theo sơ họa vị trí lấy đất; Phương án sơ tán dân; sơ họa bản đồ ngập lụt; ...*).

3. Nội dung chính của phương án

3.1. Phương án ứng phó tại công trình đầu mối

a) Mục tiêu: Đảm bảo an toàn công trình đầu mối theo phương châm “4 tại chỗ”.

b) Quy định vận hành trong mùa mưa lũ: Hồ chứa nước Khe Trâu chưa có Quy trình vận hành, do đó Công ty Sông Chu căn cứ vào tình hình thực tế để điều tiết mực nước hồ trong mùa lũ đảm bảo an toàn cho công trình, cắt giảm lũ hạ du.

c) Các cấp mực nước báo động mực nước chống lũ hồ:

- Báo động cấp I: MN hồ $\nabla(+6.54)$ m

- Báo động cấp II: MN hồ $\nabla(+7.67)$ m

- Báo động cấp III: MN hồ $\nabla(+7.84)$ m

d) Một số tình huống sự cố có thể xảy ra đối với công trình đầu mối:

- Khi mực nước hồ đạt đến cao trình thiết kế kết hợp mưa lớn làm cho sạt lở mái đập đất do đường bão hoà thân đập dâng cao, nước thấm ra mái hạ lưu đập.

- Trong trường hợp có nước thấm ra mái, chân mái hạ lưu hoặc xuất hiện mạch đùn, mạch sủi có nước đục chảy ra.

- Xói lũng dọc thân công lấy nước qua thân đập hoặc hai vai đập.

- Nếu có tổ mối lớn do kiểm tra không phát hiện được còn tiềm ẩn trong thân đập làm cho nước thấm qua sinh ra sự cố.

- Khi có tin bão gần có khả năng đổ bộ vào Thanh Hoá và có mưa to. Phải đóng cổng trường hợp cánh cửa kẹt không xuống được.

- Xuất hiện lũ đặc biệt lớn có nguy cơ tràn qua đỉnh đập đất gây xói lở mái hạ lưu đập hoặc có nguy cơ vỡ đập.

e) Biện pháp xử lý đối với các tình huống xảy ra, vật tư dự phòng và nhân lực ứng cứu đối với công trình đầu mối.

(Theo Phương án kèm theo Tờ trình số 1279/TTr-SC ngày 31/7/2024 của Công ty TNHH MTV Sông Chu)

3.2. Phương án ứng phó với lũ, ngập lụt ở vùng hạ du đập

a) Mục tiêu:

- Xác định hoặc dự kiến được tuyến lũ quét và phạm vi ngập lụt khi xảy ra sự cố.

- Đề ra được phương án bảo vệ, phòng tránh hoặc giảm nhẹ thiệt hại cho vùng hạ du.

- Xây dựng được phương án sơ tán nhanh chóng, triệt để dân cư, bảo đảm an toàn của nhân dân vùng hạ du.

b) Dự kiến các tình huống:

- Trường hợp xả lũ kiểm tra qua công trình xả lũ kiên cố (*xả lũ qua tràn*).

- Trường hợp khả năng xả lũ của hồ chứa không đáp ứng yêu cầu tiêu chuẩn thiết kế hiện hành, tình huống vỡ đập tính với lũ thiết kế.

- Trường hợp khả năng xả lũ của hồ đập đáp ứng tiêu chuẩn thiết kế hiện hành, tình huống vỡ đập tính với lũ kiểm tra.

c) Phương án xử lý các tình huống.

(Theo Phương án kèm theo Tờ trình số 1279/TTr-SC ngày 31/7/2024 của Công ty TNHH MTV Sông Chu)

d) Phân giao nhiệm vụ.

- UBND thị xã Nghi Sơn.

+ Tổ chức chỉ đạo các cơ quan tham mưu, chính quyền phường thực hiện phương án bảo đảm an toàn cho vùng hạ du khi hồ chứa xả lũ và các tình huống xảy ra sự cố vỡ đập theo phương án đã duyệt.

+ Huy động nhân lực, vật lực, phương tiện cứu hộ, cứu nạn, sơ tán dân cư để ứng phó kịp thời với các tình huống xảy ra trên địa bàn.

- UBND phường Trúc Lâm.

+ Tổ chức tuyên truyền phổ biến đến mọi gia đình, mọi người dân về các tình huống xả lũ hồ chứa, sự cố vỡ đập, phương án phòng tránh lũ, quy định hiệu lệnh báo động cho từng tình huống, quy định hướng sơ tán, vị trí sơ tán của từng tổ dân phố để nhân dân chủ động thực hiện một cách nghiêm túc.

+ Tổ chức thành lập các lực lượng cứu hộ, cứu nạn, sơ tán dân cư, huy động phương tiện nguồn lực giúp dân sơ tán bảo vệ tính mạng, tài sản của nhân dân trên địa phương mình theo phương án đảm bảo có hiệu quả.

- Các đơn vị: Lực lượng vũ trang, y tế, giáo dục và các cơ quan, đơn vị nằm trên địa bàn tham gia phòng chống lụt bão theo sự phân công của UBND thị xã Nghi Sơn.

3.3. Tổ chức thực hiện.

a) Sau khi phương án được phê duyệt BCH PCLB hồ Khe Trầu phối hợp với BCH PCTT, TKCN và PTDS thị xã Nghi Sơn tổ chức triển khai, chuẩn bị đầy đủ lực lượng, phương tiện, công tác phục vụ hậu cần theo phương châm “4 tại chỗ” để sẵn sàng đối phó khi có lũ lụt xảy ra.

Phổ biến, tuyên truyền và thông báo rộng rãi Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Khe Trầu đến tất cả các địa phương và nhân dân vùng bị ảnh hưởng biết để chủ động ứng phó.

b) Chế độ thông tin liên lạc, chế độ báo cáo của cụm quản lý đầu mối Khe Trầu thuộc Công ty Sông Chu - Chi nhánh Nghi Sơn, thị xã Nghi Sơn.

- Báo cáo BCH PCTT, TKCN và PTDS thị xã Nghi Sơn.

+ Báo động 1: Ngày 1 lần vào lúc 07h.

+ Báo động 2: Ngày 2 lần vào lúc 07h, 19h.

+ Báo động 3: Báo động khẩn cấp 1h báo cáo 2 lần.

- Báo cáo BCH PCTT, TKCN và PTDS tỉnh, Sở Nông nghiệp và PTNT, Chi cục Thủy lợi.

- Báo động 2: Ngày 2 lần vào lúc 07h, 19h.

- Báo động 3: Báo động khẩn cấp 1h báo 2 lần.

c) Quy định chế độ trực ban tại đập, chế độ trực ban tại BCH PCTT, TKCN và PTDS các cấp.

- Tại công trình: Khi có dự báo, cảnh báo bão, áp thấp nhiệt đới hoặc các tình hình thời tiết khác có khả năng gây mưa lũ tất cả thành viên trong BCH PCLB hồ Khe Trầu phải có mặt, phân công cụ thể công việc phụ trách của các thành viên, tiến hành thực hiện nghiêm túc sự phân công của Trưởng ban. Bộ phận thường trực phải thường xuyên có mặt 24/24h để điều hành công tác, theo phương châm chỉ huy tại chỗ.

- Tại BCH PCTT, TKCN và PTDS các cấp: Khi có bão lụt các thành viên phải có mặt đầy đủ, thực hiện sự phân công của Trưởng ban. BCH PCTT, TKCN và PTDS các cấp quy định cụ thể chức năng nhiệm vụ của từng thành viên để tổ chức điều hành đảm bảo có hiệu quả và bám sát phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Khe Trầu đã đề ra.

d) Thẩm quyền quyết định sơ tán dân.

Trưởng BCH PCTT, TKCN và PTDS thị xã Nghi Sơn quyết định sơ tán trong vùng ảnh hưởng.

e) Quy định hiệu lệnh báo động cho từng tình huống đã nêu trên.

Để thống nhất chung hiệu lệnh báo động các tình huống xảy ra cho toàn vùng nhằm chủ động đối phó với các tình huống. Quy định hiệu lệnh như sau:

- Khi huy động lực lượng để tham gia xử lý, ứng phó với các tình huống sự cố công trình đầu mối thì sử dụng mạng lưới thông tin, loa truyền thanh, điện thoại, tin nhắn và hiệu lệnh chung là đánh keng 3 hồi một, dừng (2~5) phút lại đánh. Ngoài ra có thể sử dụng còi của Ban chỉ huy quân sự thị xã Nghi Sơn để hú 3 hồi.

- Tình huống xả lũ qua tràn ứng với lũ kiểm tra thì hiệu lệnh: Keng đánh ngũ liên (5 tiếng liên hồi).

- Tình huống vỡ đập hiệu lệnh sơ tán dân cư: Keng đánh tam liên (3 tiếng liên hồi).

- Đối với các địa phương có hệ thống truyền thanh kết hợp dùng loa đài thông tin các tình huống trên để mọi người dân biết.

(Nội dung chi tiết có Phương án gửi kèm theo)

III. KẾT QUẢ THẨM ĐỊNH

1. Kiểm tra cơ sở pháp lý của hồ sơ:

- Về cơ sở tổ chức lập Phương án: Việc Công ty Sông Chu tổ chức lập Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp hàng năm là phù hợp với quy định tại Khoản 1, Điều 25 của Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước.

- Về thành phần hồ sơ trình thẩm định: Tuân thủ theo quy định tại Khoản 1, Điều 26 của Nghị định số 114/2018/NĐ-CP ngày 04/9/2018 về quản lý an toàn đập, hồ chứa nước.

2. Kiểm tra, đánh giá độ tin cậy các tài liệu sử dụng:

Tài liệu sử dụng để kiểm tra, đánh giá hầu hết do đơn vị quản lý, vận hành lưu trữ trong quá trình quản lý, khai thác; ngoài ra, có một số tài liệu điều tra tình hình dân sinh kinh tế vùng hạ du, phương án sơ tán dân cư của địa phương trong tình huống mưa lũ, biên bản xác định vị trí lấy đất dự phòng được thu thập và có xác nhận của địa phương; nên cơ bản là sát với thực tế.

3. Nhận xét, đánh giá tính hợp lý của hồ sơ:

- Hồ sơ Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Khe Trâu, thị xã Nghi Sơn được lập áp dụng đầy đủ các quy định hiện hành của pháp luật; cơ bản đảm bảo về thành phần hồ sơ; nội dung phương án phù hợp với hiện trạng công trình và vùng hạ du; đã phân giao nhiệm vụ và nêu rõ trách nhiệm của Công ty Sông Chu, các đơn vị, cá nhân có liên quan.

- Đối với vật tư dự phòng trong dân và nhân lực ứng cứu, chưa có danh sách chi tiết đến từng hộ dân, để sẵn sàng ứng cứu khi có sự cố xảy ra.

- Chưa có quy trình vận hành hồ chứa để vận hành đảm bảo an toàn cho công trình.

- Đối với Bản đồ ngập lụt vùng hạ du: Đơn vị quản lý, vận hành đã phối hợp với UBND phường, điều tra vết lũ và dựa vào nền các bản đồ địa chính, hành chính, tài liệu của công ty để xác định và sơ họa sơ bộ khu vực bị ảnh hưởng làm cơ sở để theo dõi, chỉ đạo; chưa bố trí được kinh phí đo vẽ, xây dựng bản đồ theo quy định.

III. KẾT LUẬN

1. Hồ sơ Phương án ứng phó với tình huống khẩn cấp đập, hồ chứa nước Khe Trầu, thị xã Nghi Sơn, tỉnh Thanh Hóa năm 2024 đủ điều kiện để xem xét phê duyệt.

2. Trên cơ sở phương án được lập, Chi cục Thủy lợi kính đề nghị Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT chỉ đạo Công ty Sông Chu:

- Chậm nhất sau 15 ngày kể từ ngày Phương án được Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT phê duyệt, yêu cầu Công ty Sông Chu phối hợp với UBND thị xã Nghi Sơn để phân giao nhiệm vụ, chuẩn bị vật tư dự phòng, nhân lực và máy móc, phương tiện cho xã chuẩn bị; kiểm tra và đôn đốc công tác sẵn sàng ứng phó của các cơ quan, đơn vị, báo cáo về BCH PCTT, TKCN và PTDS tỉnh để tổng hợp theo dõi.

- Đối với vật tư dự phòng trong dân và nhân lực ứng cứu, yêu cầu phối hợp với chính quyền địa phương lập danh sách chi tiết đến từng hộ dân, để sẵn sàng ứng cứu khi có sự cố xảy ra.

- Có kế hoạch bố trí nguồn kinh phí để triển khai xây dựng bản đồ ngập lụt vùng hạ du và quy trình vận hành hồ chứa theo đúng quy định hiện hành.

Kính đề nghị Giám đốc Sở Nông nghiệp và PTNT xem xét, quyết định./.

Nơi nhận:

- Như trên;
- Chi cục trưởng (để b/c);
- Trung tâm PVHCC tỉnh (để b/c);
- Lưu VT, QLCT.

**KT. CHI CỤC TRƯỞNG
PHÓ CHI CỤC TRƯỞNG**

Nguyễn Thị Anh Nga